

01 OKT. 2009

Kredittilsynet
v/Tore Johan Berg
Postboks 100 Bryn
0611 OSLO

Deres ref.	Vår ref.	Arkivkode	Dato
	200903480-2	512	29.09.2009

Bestilling fra Finansdepartementet, differensierte forsinkelsesgebyr ved for sen innsending av årsregnskap

Vi viser til e-post sendt 15. september 2009 vedlagt brev fra Finansdepartementet datert 11. september 2009.

Regnskapsregisteret er i utgangspunktet noe skeptisk til å innføre differensierte forsinkelsesgebyr. Per i dag er det ingen forskjell på små og store foretak i forhold til størrelser på gebyret og ikke noe skille i forhold til organisasjonsform. Det er imidlertid vår erfaring med illeggelse av forsinkelsesgebyr at det stort sett er små enheter som ilegges gebyr uavhengig av enhetens organisasjonsform. Vi har ikke inntrykk av at ond vilje er særlig fremtredende når årsregnskapene sendes inn for sent eller ikke blir sendt inn. På grunn av at det rent faktisk er absolutt flest små foretak som ilegges gebyr, kan vi som utgangspunkt ikke helt se at man bør innføre en differensiering. Vår erfaring viser også at det er flest som ilegges gebyr det første året deres organisasjonsform får gebyr. Etter hvert blir de fleste klar over gjeldende regler og klarer å tilpasse seg dem. Tabellen som er inntatt nedenfor over hvor mange stiftelser som er ilagt gebyr, viser at det var langt flere for regnskapsåret 2006, som var det første året stiftelser ble ilagt gebyr, enn året etter.

Vi har imidlertid nedenfor tatt for oss noen ulike muligheter for å skille ut enheter som eventuelt skulle gjøres berettiget til et lavere gebyr.

Skille mellom næringsdrivende og ikke-næringsdrivende

Dersom man imidlertid skulle foreta et skille, kunne et mulig kriterium være mellom næringsdrivende og ikke-næringsdrivende enheter. Det er ikke så urimelig om det stilles høyere krav til styremedlemmer i næringsdrivende enheter. De bør i større grad kjenne til de lover og regler som gjelder og følge dem. Derved er det kanskje heller ikke så urimelig om de ilegges en strengere sanksjon ved brudd på gjeldende regler. Selv om eksempelvis også mange aksjeselskaper er små og det er en del som sliter med å få årsregnskapene ført og sendt inn, må det kunne forventes og kreves at man er litt mer profesjonell når man sitter i styret i et næringsdrivende selskap enn i eksempelvis en liten stiftelse. Et aksjeselskap har i hvert fall en intensjon om å drive med en aktivitet som skal gi inntekter, mens mange stiftelser ikke har noen slik intensjon. Spesielt gjelder det de rene avkastningsstiftelsene som består av en pengesum som det skal foretas utdelinger fra, men uten at stiftelsen tilføres ytterligere midler.

Ut fra et slikt skille som nevnt over, kunne man tenke seg at det var ikke-næringsdrivende stiftelser, ikke-næringsdrivende foreninger, borettslag og eierseksjonssameier som kunne få et lavere gebyr. Spørsmålet blir videre om et slikt skille vil være praktiserbart. Borettslag og eierseksjonssameier vil vi finne på bakgrunn av registrert organisasjonsform i Enhets- og Foretaksregisteret.

Næringsdrivende foreninger og stiftelser har registreringsplikt i Foretaksregisteret. Dermed vil en mulig fremgangsmåte være å legge til grunn at alle foreninger og stiftelser som er registrert i Enhetsregisteret, men ikke i Foretaksregisteret var ikke-næringsdrivende og således berettiget til et lavere forsinkelsesgebyr.

Vi vet imidlertid at ikke alle enheter har oppfylt sin registreringsplikt i Foretaksregisteret. En slik fremgangsmåte vil derfor komme til å omfatte noen næringsdrivende enheter som vil kunne nyte godt av lavere gebyr uten egentlig å være berettiget til det. Som et tilfeldig eksempel kan vi vise til at Rudolf Steinerskolen i Oslo (stiftelse) kun er registrert i Enhetsregisteret. Den står oppført med NOK 100 000,- i grunnkapital og 101 ansatte. Årsregnskapet for 2007 viser at sum eiendeler var NOK 22 394 469,-. Dermed ser vi at en slik fremgangsmåte vil omfatte flere enn de som kan karakteriseres som "svært små stiftelser".

Ser vi på de andre organisasjonsformene som er nevnt over, er heller ikke de andre nødvendigvis spesielt små. Andre foreninger enn de økonomiske får først regnskaps- og innsendingsplikt dersom de i året har hatt eiendeler med verdi over 20 millioner kroner eller et gjennomsnittlig antall ansatte høyere enn 20 årsverk. Borettslag og eierseksjonssameier kan være alt fra små enheter med to-tre boenheter til store komplekser.

Alt i alt har vi kommet frem til at skille på bakgrunn av om enheten er næringsdrivende eller ikke-næringsdrivende nok ikke er den beste måten for å skille ut eventuelle grupper for lavere gebyr.

På bakgrunn av det ovennevnte har vi kommet frem til at det beste er kun å konsentrere et eventuelt redusert forsinkelsesgebyr til små stiftelser. Det begrunnes med at stiftelser har ubetinget regnskaps- og innsendingsplikt av årsregnskap, det vil si at plikten foreligger selv om de er svært små, i motsetning til for eksempel foreninger.

Vi har satt opp en tabell som viser hvor mange stiftelser som ikke har sendt inn årsregnskap de siste tre årene:

Regnskapsår	Antall stiftelser	Antall ikke levert pr. 1/9	Antall ikke levert pr. 31/12
2006	9 108	2 585	2 220
2007	8 811	1 644	689
2008	8 484	1 199	

Denne oversikten viser at de fleste stiftelsene klarer å få sendt inn et årsregnskap. Det viser også at det var flest stiftelser som ikke fikk sendt inn dette for det første regnskapsåret hvor det ble ilagt forsinkelsesgebyr, mens det var langt færre det neste året.

Skille ut små stiftelser på bakgrunn av grunnkapital

Det er et lovkrav at alle stiftelser skal ha en grunnkapital. Som hovedregel må den være på minst NOK 100 000,- for alminnelige stiftelser, jf. stiftelsesloven § 14 første ledd. Mange stiftelser, som ble etablert før den någjeldende stiftelsesloven trådte i kraft 1. januar 2005, har imidlertid fortsatt en langt lavere grunnkapital. I Enhetsregisteret er det registrert 1 206 stiftelser med en lavere grunnkapital enn 100 000,-.

Vårt inntrykk er at mange av de som nå sliter med å få ført og sendt inn årsregnskap befinner seg nettopp i den gruppen som har bestått lenge og som har en lavere grunnkapital enn NOK 100 000,-. Det må antas at grunnkapitalen normalt står i forhold til stiftelsens størrelse. I hvert fall vil vi anta at de som har under NOK 100 000,- i grunnkapital normalt vil kunne kategoriseres som svært små stiftelser. Grunnkapitalen trenger imidlertid ikke å gjenspeile størrelsen på stiftelsen. En stiftelse som har lav grunnkapital kan likevel ha verdifulle eiendeler og stor omsetning. Eksempelet med

Rudolf Steinerskolen i Oslo viser at en stiftelse som har minimumsbeløpet i grunnkapital likevel kan ha store verdier.

Grunnkapital er en størrelse som i utgangspunktet skal registreres i Enhetsregisteret for alle stiftelser, men det viser seg at denne opplysningen mangler for mange stiftelser. Statistikken viser at det er registrert 2 959 stiftelser uten grunnkapital i Enhetsregisteret. Av innsendte årsregnskap til Regnskapsregisteret fremgår det at en rekke stiftelser heller ikke har en slik post med i sitt regnskap.

På denne bakgrunn synes det vanskelig å kunne plukke ut stiftelser på bakgrunn av grunnkapitalens størrelse. Det vil kunne slå uheldig og urimelig ut dersom man for eksempel la til grunn at alle som har lavere grunnkapital enn NOK 100 000,- skulle få redusert gebyr, og så vil de som ikke har noen grunnkapital falle utenfor selv om de i mange tilfeller kan være blant de aller minste stiftelsene.

Skille ut små stiftelser på bakgrunn av sum eiendeler eller andre regnskapstall

Slik vi ser det er det de faktiske regnskapstallene som best vil vise størrelsen på en stiftelse. Regnskapsregisteret har imidlertid ingen regnskapstall for stiftelser så lenge de ikke har sendt inn noe årsregnskap. Vi er heller ikke kjent med om disse vil være mulig å finne hos noen annen etat, for eksempel Skatteetaten eller Stiftelsestilsynet. Vi antar at heller ikke disse har en oversikt over regnskapstallene til alle stiftelsene. Antakelig er det de næringsdrivende stiftelsene og de største alminnelige stiftelsene som rapporterer til Skatteetaten. Stiftelsestilsynet henter i hovedsak regnskapstall fra årsregnskap i Regnskapsregisteret.

En mulighet kan da være at alle stiftelsene i utgangspunktet ilegges forsinkelsesgebyr etter normalsatsene, men dersom de sender inn årsregnskap til Regnskapsregisteret og tallene viser at de kommer under et fastsatt minimum, får de redusert gebyr. En slik fremgangsmåte vil imidlertid kunne slå urimelig hardt ut for de små stiftelsene som aldri klarer å få sendt inn noe årsregnskap.

Konklusjon

Etter en helhetsvurdering har Brønnøysundregistrene kommet til at vi ikke finner noen praktiserbar måte å fange opp svært små stiftelser på som gjør det teknisk mulig å ha en generell regel om redusert gebyr. Dersom det likevel er ønskelig at det skal gjøres et skille, ser vi ingen andre muligheter enn å skille mellom de stiftelsene som er registrert i Foretaksregisteret og de som ikke er det. Dette har vi oversikt over i våre egne registre og det lar seg derfor lett praktisere maskinelt. Dette vil imidlertid ikke bare omfatte de svært små stiftelsene, enkelte kan være store selv om de er ideelle og ikke næringsdrivende stiftelser, og enkelte næringsdrivende stiftelser vil bli omfattet av lavere gebyr fordi de ikke har overholdt registreringsplikten i Foretaksregisteret. Vi foreslår at ideelle stiftelser ilegges halvt gebyr i forhold til ordinært gebyr.

Forslag til forkriftstekst, nytt sisteledd i § 8-3-1:

Forskrift til utgylning og gjennomføring mv. av regnskapsloven av 17. juli 1998 nr. 56

§ 8-3-1. Beregning av forsinkelsesgebyr

Forsinkelsesgebyret fastsettes til ett eller flere rettsgebyr (R) etter følgende satser:

1. ett R pr. uke de første åtte uker
2. to R pr. uke de neste ti uker
3. deretter tre R pr. uke de neste åtte uker.

Gebyret ilegges for hele uker slik at del av en uke regnes som full uke. Gebyr ilegges til årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen er mottatt av Regnskapsregisteret, men ikke for mer enn 26 uker. Dersom de innsendte dokumentene har mangler som gjør at de ikke kan godkjennes som årsregnskap mv., ilegges gebyr til manglene er rettet opp.

Nytt sisteledd:

"Ideelle stiftelser, det vil si stiftelser som ikke er registrert i Fortaksregisteret, illegges halvt gebyr i forhold til de ovennevnte satsene."

Vårt alternative forslag er at vi eventuelt heller løser saken gjennom behandling av søknader om hel eller delvis ettergivelse av forsinkelsesgebyr etter regnskapsloven § 8-3 tredje ledd. Dersom det gis klare retningslinjer om at svært små stiftelser som kan dokumentere at de ikke har midler eksempelvis over NOK 50 000,- vil få halvert ilagt forsinkelsesgebyr, kan vi ha en fast praksis på at dette gis selv om det ikke skulle være andre grunner til at vilkårene for ettergivelse er oppfylt.

Med hilsen

BRØNNØYSUNDREGISTRENE – Regnskapsregisteret

Harald Alstad
underdirektør

Margrethe Meyer Trælvik
rådgiver

Saksbehandler: Margrethe Meyer Trælvik